

Štev. 16.

Chicago, Ill. 20. aprila 1906.

Leto V.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Velikanočni prazniki so po vsem russkem cesarstvu mirno minoli in pričakovan klanje židov je izostalo. Pri vseh strahovitostih, ki vladajo danes na Russkem pa car vendar le goji še pohlep po nenavadnih prigodkih. —

Poroča se da se jako zanima za lepo baletko Kouzmina, ki nastopa sedaj v carskem gledališču in celo carovna je za svojega moža v skrbih.

Baletna plesalka je bila povabljeni od carja v Carsko selo. Seveda povabili se je lepa "punčka" rada odzvala in mogočni car se je dolgo, dolgo časa z njo zabaval (?)

Konečno jej je podaril v spomin lepi dragocen šopek v katerem je bilo vse počne dragega lepotička.

In to vse v tem času, ko rusko ljudstvo pod korobočem tolkanj pretrpi, in v revščini poginja in kjer se po vseh delah države pričakuje novo pobivanje židov.

Vlada se je pripravila, da bi slučajni novi izbruh ustaja zadušila.

Sosebno za praznike je bilo vse prirejeno. V Petrogradu so koncertirane velike mase vojaštva in prvi armadni korki se je te dni vrnil iz bojišča ima naloga stražiti mesto.

Tudi carski gradovi in Carakoje selo je popolnoma zastraženo.

Vsi agitatorji so pod strogim nadzorstvom in jih zaprejo, kakor hitro se v javnosti pokalejo.

V Moskvi pa je še vse bolj strogo nego v Petrogradu. Na vseh postajah mrgoli vojaštva, kateri imajo povleje na vsako dvomljivo skupino ljudi streljati.

Vsa državna poslopja so močno obstražena in vsi hišni posestniki so obveščeni, da kakor hitro privole, da se v njih hišah ubežniki skrivajo, bodo strogo kaznovani in njih hiše razdejané.

Kakor v Petrogradu tako tudi v Moskvi so na raznih krajih mesta oddelki ki imajo strojne topove.

Iz Tiflisa prihaja vest, da je izbruhnil med vojaštvom vpor. Med istimi in lojalnim vojaštvo je nastala celo vojna v kateri je padlo 315 vojakov a 855 vojakov bilo je pa več ali manje ranjenih.

— Policija je dne 16. t. m. iznenadila z odredbo, da morajo vse zastave, ki so bile povodom velikanočnih praznikov razobesene, odstraniti.

Ta odredba je uprizorila, da se je raztrosila vest, da je carjeva družina umorjena. A takoj drugi dan pa je policija svojo odredbo utemeljevala.

Po ruski postavi ne sme brez policijskega dovoljenja nihče razobesiti zastav in če se kdo temu protivi bodo kaznovani.

V tem letu je bilo pač dovoljeno hiše okinčati, a po pomoti policije se ni dovoljilo razobesanje zastav.

Ker pa v Rusiji je vse prepovedano, kar ni direktno dovoljeno, so moralni zastave shraniti.

— Tuji bankirji so zopet rusko državo rešili pogina. Državlj se je posredilo dobiti posojilo v ogromnem znesku \$450.000.000 in sicer pod tako za državo ponizvenimi pogoji, vendar ista se je moralna tem udati, če je hotela posojilo dobiti.

Posojilo bo državo vsaj za dve leti rešilo, kajti s tem bode poplačalnuju dolgo.

Pri posredovanju se je Witte pokazal, da zna "pumpati", ter na ta način je tudi svojega nasprotnika Durnova premagal, kateri bode najbrže k malo odstopil.

— Častnik Abramov, ki je bil obtožen da je žensko Ano Spiridonovno pretepal in onečastil bil je od vojnega sodišča popolnoma oproščen.

Ko se je vrčal domov, je svojim prijateljem izrazil, da mu je zelo

zal, zakaj ni Spiridonovo takoj umoril.

"Slovo Polskie" poroča, da je prelakava proti generalu Steselju dokazala, da je prodal Port Artur Japoncem za dva milijona rubljev. Zahteva se da generala zaprejo in postavno kaznujejo.

AVSTRRIJA.

Napetost med vladarjem in prestolonaslednikom.

"Plzenske Listy" poročajo s Dunaja o razgovoru z nekim odličnim članom konservativnega veleposilstva, ki je rekel: Že dolgo časa vladi med cesarjem in prestolonaslednikom nekako napetost, ki se je zadnje čase še izredno poostrial. Vlader je pri raznih prilikah neprikrito izražal svoje nezadovoljstvo nad prestolonaslednikovim postopanjem. Posebno mu je zameril njegove zveze z nekim grofovskim poslancem, — grofom Sternbergom. —

Spolno je tudi znano, da nadvojvoda Fran Ferdinand ni poseben prijatelj ministrskega predsednika. Ministrski predsednik pa uživa pri cesarju tako zaupanje, kakršnega še ni užival noben njegov prednik. Cesar je posebno gledel volilne reforme izrekli baronu Gauschku popolno priznanje in zaupanje in sicer v navzočnosti prestolonaslednika. Zadnje prestolonaslednikovo potovanje v Draždane je bila tudi uprizorjena demonstracija proti dužnjakemu dvoru.

SERBIJA.

Znani general Tanckovič, ki je sedeloval pri umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage je odpuščen iz armade.

Zahteva se, da se odpustijo vse isti častniki, ki so bili pri kraljevem umoru udeleženi iz armade, a kralj Peter se pa tej zahtevi upira, ter medtem s tem kaže svojo hvaležnost istim častnikom, ki so mu pripomogli zasesti krvavi prestol.

Anglija tudi zahteva odstranitev vabilcev, ter predno se to ne zgodi, noče stopiti s Srbijo v nikakoršno diplomatsko zvezo.

Odstop ministerstva.

Kralj Peter je sprejel ponujano odstavko sedajnega ministerstva, ministri pa je naprosili, da ostanejo še toliko časa v službi dokler se ne se stavi nov kabinet. Uzrok odstopa ministrov je ta, ker kralj noče privoliti izključenje častnikov iz armade, ki so se udeležili kraljevega umora.

NEMČIJA.

Konec trozvezje.

Razmerje med Italijo in Nemčijo so postale zelo napete.

Javno se govorji, da je nemški cesar pred kratkim italijanskemu poslanku in Berolini izjavil, da je trozvezza postala nepotrebna, odkar je Italija na marokanski konferenci samostojno delovala.

Da je razmerje res napeto, kaže tudi to, da za časa nesreče vsled bruhanja Vesuva ni Nemčija izrazila nobenega sočutja, kakor so storile vse druge države, in se v Nemčiji tudi ni odredilo pobiranje doneskov za ponosrečen. Italijanski poslanik v Berolini se v kratkem odpelje in se ne vrne več na mesto.

Italija je pa tudi na resen konflikt pripravljena in računa na podporo Anglije in Francije. Iz merodajnih krovov se tudi zagotavlja, da bodo Avstrija izstopila iz trozvezze in na ta način bodo Nemčija popolnoma osamljena. Vse to kaže, da stojimo pred časom, ko se bodo prevrat v evropskih državah izvršili.

ITALIJA.

Vesuv se je konečno pomiril.

Strašni dnevi, ki jih je provzročilo bluvanje Vesuva so minili. Vesuv se je pomiril, a pogled na razdejano o-kolico je grozovit.

Strašni dnevi, ki jih je provzročilo bluvanje Vesuva so minili. Vesuv se je pomiril, a pogled na razdejano o-kolico je grozovit.

V mestah Gilroy, Hollister, Monterey, Napa, Sacramento, Redwood City Santa Cruz, Suisun, Vallejo, —

Najbolje prizadeta sta kraj Ottajano in San Giuseppe. Neštevilno podstreljih in usmrčenih ljudi izkopavajo iz razvalin.

Cerkve in hiše se pa še sedaj podpirajo, kar močno zavira rešilna dela. — Pri nekaterih krajih je po 10 čevljev pepela nakopičenega in marsikater hiša je do druzega nadstropja zasuta.

Nekateri mrteveci imajo dragocenosti v rokah, kar kaže, da so iste pri begu hoteli rešiti, a katastrofa jih je prehitela.

V Ottajano so izkopali iz pepela dve starki, kateri ste bili še žive.

A strah in groza jih je tako prevzelo da si postali mutasti.

FRANCOSKA.

V Lenskem okrožju štrajka prišlo je do resnih nemirov. Od vojaštva zastražene skabe, so štrajkujoči napadli, pri katerem napadu so se ženske odlikovali.

S pismom so g. Mitchell naznani, da ne morajo ni več ponudititi, ter da ni užaka se v vprašanju baviti, katero je prejšnja štrajkovska komisija nastavila.

"Tribune" naznana, da so ti lastniki poskušali promet v premogovskih prainicah strojno pričeti, in vše nekatere na ta način delujejo.

Izvrševalna oblast združenih premogarjev je nastopila v Indianapolis dne 17. t. m. svoje delovanje, katero bodo trajalo nekaj dni.

Vzvajajo pri tem najne predlogi o rešitvi in pereča vprašanja. Illinoiski posestniki rudokopov so se oстро pritožili da je možvo pri sesalkah in strojih zapustilo delo.

— Kakor se javlja je do sedaj 400.000 premogarjev udeleženih pri štrajku in niso prejeli do sedaj iz podprtne blagajne še nobene podpore.

Posestniki premogov in premogarji.

Valedi poročili, ki prihajojo iz države Illinois in Indiana se razvija, da v vse tamošnje rudnike udira voda, ter provzročuje ogromno škodo, kajti tudi mašinisti so zapustili delo.

To razpravljenje bode na Indianopoliskem shodu zavzemalo važno in glavno mesto.

Kakor znano so premogarji, ko so se podali na štrajk obljudili, da bodo možvo pri sesalkah in strojih ostalo pri delu.

Prelivanje krvi v področju štrajka. Strašno prelivanje krvi so uprizorili šerifovi pomagači dne 16. t. m. v mestu Windber med štrajkujočimi, ki so prišli pred tamošnjo ječo zahtevajo izpustitev nekaj zaprtih delavcev. Policija pa jim je na to odgovorila s strelji. 4 delavci so ostali mrtvi a sedem pa ranjenih.

Mrtvi so: Karl Foster, Paul Cillis, Peter Martin, in Anton Mazuca. Tudi v Pittstonu je prišlo do boja. Dva delavca sta bila ranjena.

Kam se je podalo 110.741 vseljencev?

V mesecu marcu tega leta prišlo je v združene države 110.741 vseljencev. Statistični urad nam podaja izkaz kje so se ti naselili. Ni države all okraja v združenih državah, v katero bi se vseljenec ne podali.

Razdelitev je sledede:

Alabama 87, Alaska 16, Arizona 62, Arkansas 24, California 1754, Colorado 345, Connecticut 1305, Delaware 202, Columbia 189, Florida 81, Georgia 45, Hawaii 1, Idaho 97, Illinois 8828, Indiana 104, Indiana Ter. 14, Iowa 587, Kansas 207, Kentucky 43, Louisiana 78, Maine 117, Maryland 1810, Minnesota 1612, Mississippi 73, Missouri 2035, Montana 168, Nebraska 421, Nevada 246, New Hampshire 174, New Jersey 7025, New York 43.882, Nord Carolina 8, Nord Dakota 364, Ohio 5038, Oklahoma 10, Oregon 342, Pennsylvania 21.648, Porto Rico 3, Rhode Island 771, So. Carolina 9, So. Dakota 202, Tennessee 49, Texas 62, Utah 171, Vermont 179, Virginia 116, Washington 421, West Virginia 963, Wisconsin 1582, Wyoming 130 vseljencev.

Palo Alto. Višja šola razrušena, 2 mrtvi, 1 miljon dolarjev škoda.

San Jose. 65 mrtvih, oblio poslopji poškodovanih. Škoda nezmerna.

Salinas. Univerza vojašnica, slatkorna tovarna, tempelj prostozidarjev in oblio drugih poslopij razdejanih.

V mestih Gilroy, Hollister, Monterey, Napa, Sacramento, Redwood City Santa Cruz, Suisun, Vallejo, —

Watsonville, Lona Prieta je potres tu-

di razsajal, ter napravil ogromne škode na poslopjih. V vsakem mestu je obilo mrtvih in ranjenih.

V Santa Rosa, malo mesteca, skoraj popolnoma razdejano. 300 mrtvih in ogromno število ranjenih.

O štrajku.

Naznana se, da so lastniki trdih premogokopov tudi sedaj predlog razsodnega sodišča v sedajni obliki odklonili.

S pismom so g. Mitchell naznani, da ne morajo ni več ponudititi, ter da ni užaka se v vprašanju baviti, katero je prejšnja štrajkovska komisija nastavila.

Hitro, ko je prišel v Ameriko je Gorki brzovajil v Idaho zaprtim uradnikom zapadne federacije, ter jih brzovljeno prisrčno pozdravil!

Ti so mu takoj odgovorili:

"Maksim Gorki, Hotel Belledaire,

New York. Brat! Svetovni boj slo-

ja, ki je v Ameriki isti, kakor na Ruskem, zdržuje nas bratsko. Iz-

razite naše presrčna voščila našim

sodrugom v Vaš domovini. Mi smo

u duhu z Vami. Sprejmite bratske po-

zdrave.

Wm. D. Haywood, Chas. H. Moy-

er. — Ado okrajna jetnišnica."

Določilo, kateremu sledi neprijetne

posledice.

Zvezno vrhovno sodišče je ravnokar s 5 proti 4 glasovi izdalо določilo s katerem bode nad tisoči ločitev zakonov razveljavljivo in sice z utemeljitevijo, da za časa ločitev niste obe stvari živeli v eni in isti državi.

Pod novim orom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

IV.

Počasi je puško zopet zavil v cuje in jo previdno nesel na mesto, kjer bi jo naslednji dan mogel zopet najti. Puško je skril v vejevju nekega drevesa, potem pa se po velikem ovinku skušal iznova približati Doberletovi hiši. Iz daljave je videl, kakor so nekateri ljudje švighali semtertja.

— Fant je šel povedat, da sem mu puško vzel, je mislil Kopitar in zdaj bodo iskali napadača. Ali pa morda slutijo kako izdajstvo in izpraznijo zalogu orožja....

Kopitar se ni mogel približati Doberletovi hiši, ker so tam stale tri osebe. Zato je šel po drugi strani, da bi vsaj počkusil videti, kdo izmed Doberletovih gostov pojde v mesto. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Kmalu sta prišli dve osebi in smuknili mimo plota, za katerim je čepl Kopitar. Spoznati ni bilo nikogar. Kopitar je splezal čez plot in krenil za temo človekom.

— Čudno, kako hodil manji izmed teh dveh, je govoril sam sebi. Te drobne stopinje — to mora biti kak tuje, domač človek nimata tako hoje; če bi jo imel, bi ga vsak človek spoznal.

Tujca sta sla v mesto, hitrih kakov in skrbno skrivajo svoja obraza. Kopitar jima je v primerni razdalji mirno sledil, s trdušnim namegom, da pojde za njima dokler ne vidi, v katero hišo stopita. In pot se je izplačala, kajti tujca sta krenila na Stari trg in izginila v hišo, kjer je stanovala gdč. Suzana pl. Schmutzenhaus.

Kopitar je strmel. — To je bila uganka, ki je niti njegov bistri dah ni mogel rešiti. Kolikor si je tudi bolil glavo — vse je bilo zman Dolgo je hodil pred hišo gor dol in ugibal kaj bi storil. Naposled se je odločil, da gre v hišo. Saj je tu stanoval kurat Svetlin. — Kopitar je torej imel dober izgovor. Stopil je k hišnemu vratu in krepko pozvonil.

V.

Kurat Svetlin je bil skrajno nejvoljen, ko ga je močno trkanje na ujgovih vratih zbudilo iz spanja. Tako je bil nejvoljen, da je dal svoj jezi duška s krepkimi kletvinami. Lepočasi in težko se je izmotal izpod očej.

— Hudič naj ga vzame, kdor me zdaj moti, se je srdito repenčil, ko je chlčil površnik in vžigal svečo. Ko na to je pa že ugibal: — Jutri moram vendar pogledati v sanjske bukve, kaka stevilka je za nočni obisk.

Svetlinova nevolja pa se je spremnila v velikansko začudenje, ko je odprl vrata in zaril pred seboj Kopitarja. V sami srajci in površniku s svečo v rokah je stal pred vratmi in ni mogel ziniti besede. Morda niti razumel ni, kako je Kopitar odpravil hišnico, ki mu je bila svetila po stopnicah in sedaj odšla v svoj brlog. Šele ko je Kopitar potisnil Svetlino na stran in vstopil v sobo zapri vrata, se je starli duhovnik zavezal.

— Vi — Kopitar? I — kaj pa hocete ob ti urti pri meni?

— Prijatelj — za šalo Vas nisem zbudil iz spanja, je odgovoril Kopitar. Spravite se v posteljo in potem mi povejte, kdo staneuje v tej hiši.

— Ali — kaj pa se je zgodilo? — Tako sem se prestrašil. Kurat je stal te vedno srdit sredl sobe in držal svečo v rokah. Kopitar mu je vzel svečo iz rok in jo postavil na mizo; potem mu je pomagal, da se je spravil v posteljo.

— Torej — kdo staneuje v hiši?

— Kurat je začel počasi naštevati imena: Kancelist Rode, topničarski kapitan Ponson, Suzana pl. Schmutzenhaus, itd. —

— Kdo je?

— Hum? Kdo? Ah, da, pri Schmutzenhausovi stanuje gospodčina Olympia.

— Operna pevka?
— Bivša operna pevka — zdaj kako pobočna in krepostna učiteljica petja. Kopitar se je vse del na posteljo. Malo je bil preseneč, da se ni že prej spomnil gospodčine Olimpije.

— Ali drugi nihče ne staneuje v hiši?

— Razen gospodarja nihče, je odgovoril Svetlin, potem pa nestropno pristavil: A zdaj je že čas, da posveste, kaj to pomeni in čemu ste me zbudili tako pozno ponoči.

— Prijatelj, je rekel Kopitar, nekaj važnega sem zasledil. Med tistimi, ki hodijo v Doberletovo hišo v Trnovo sta tudi dva človeka, ki sta sedaj v tej hiši.

Svetlin se je nagloma vrzaval v svoji posteli.

— Ni mogoče!

— Ne le mogoče, nego popotoma gotovo. Le slušajte: In Kopitar je zdaj z napeto pozornostjo poslušajočemu kuratu povedal, kaj je doživel ta večer. Ko je končal, je kurat vzkliknil:

— A kdo bi mogla biti tista dva človeka, ki sta sedaj v tej hiši.

— Po mojih mislih — je rekel Kopitar počasi in s povarkom — je ena tistih oseb — Olimpija. Že ko sem jima sledil iz Trnovega, sem zapazil, da ima eden nekako čudno hojo. — Zdela se mi je, da tako hodijo race — a tako hodijo ženske.

— Kurat je zmajeval z glavo in vzdihoval:

— Čudno, čudno! Pa — morda je le tako. Druge ženske, na katerih bi mogel pasti le najmanjši sum, ni v tej hiši. In kdo naj bi bil njen spremljevalec? Iz te hiše gotovo ni.

— Morda je kak tuje, ki ga je Olimpija pri sebi skrila. Kje pa ima Olimpija svojo sobo?

— V drugem nadstropju, na koncu hodnika, proti Gradu.

Kopitar in kurat Svetlin sta umoknili in premišljevali, kako bi se dalo dogniti, če je kdo pri Olimpiji skrit. Kopitar ni čisto nič dvomil, da je bila Olimpija, preoblečena kot moški, v Doberletovi hiši. Videl je bil enkrat, ko je govorila tukaj cerkev Sv. Jakoba z grofom Lavalom, a ker sta se na soarej pri baronu Coju delala, kakor bi se ne poznala, je domneval, da imata kako posebno zvezo.

— Najbolje bi bilo, da greste kar na policijo, je končno menil kurat. Kaj bi se sami ukvarjali.

— Ne, prijatelj, je odločno odgovoril Kopitar. To je nemogoče — tega sedaj še ne morem storiti.

— A zakaj ne?

— Ker moram imeti obzire. Zdi se mi, da sta prizadeti še dve osebi, katerih ne smem spraviti v sitnosti. Kopitar je mislil na baronico Cojzovo in na Konrada, in sam zaradi teh dveh še ni hotel tega, kar je že dobral, naznaniti pristojni oblasti.

— Kaj pa mislite storiti? je vprašal Svetlin.

— Za zdaj ničesar, je odgovoril Kopitar, za zdaj je dovolj, da vem, pri čem da sem. Tu pri vas ostanem do jutra in potem bom že videl, kaj je storiti.

Kurat je bil zadovoljen. Kopitar je legal na zofo in kmalu sta oba trdno zaspala. In spala sta dolgo, kajti v hiši in v mestu je bilo že vse živo, ko se je Kopitar probudil.

— Deset je ura — vstanite, je zagrmljal na kurata, še mašo ste zamudili.

Toda kurat je le nekaj nerazumljivega mrmljal in se obrnil na drugo stran, med tem, ko se je Kopitar hitro pripravil za odhod.

— Kam pa greste? Je zaspano vprašal kurat.

— V mesto, je odgovoril Kopitar in se nato poslovil. Toda Kopitar ni šel v mesto, nego naravnost v drugo nadstropje.

Na hodniku je naletel na gospodčino Suzano pl. Schmutzenhaus in jo vprašal za stanovanje gospodčine Olimpije.

Starks mu je rada postregla in ga spremeniла do vrat.

— Tu — prosim.

— Hvala!

Kopitar je potrkal, a ne da bi čakal na odgor, kar vstopil in stal pred Ljudmillo.

Dalje pride.

Kam gre denar?

Neki slovenski katoliški tehnik prinesel je v svoji zadnjih stenilkah neki dopis iz stare domovine, v katerem se razvida koliko so "Amerikančki" zadnjih let poslali denarja v neko vas in sicer "mrtvi roki" ki je seveda to precejšnjo svoto porabila za okrasek cerkve, zidanje kapelle, nakup raznih zastav itd.

Ni več in nič manj nego 10.095.75 kron je šlo v žrebo nenasilitive "mrtve roke". Ne briga nas to, ako kdo podpirja denar komur si boli, kajti vsakdar razpolaga lahko čez svojo last po svoji volji vendar dovoljeno nam boli, da se dotaknemo to zadeve ter nekoliko razmotrovamo o cel stvari.

Vsaki naseljenec, ki prihaja iz stare domovine v "tolarsko deželo" pride z namenom, da bi si kaj prislužil in prihranil, da bi domače znabiti zadolženo posestvo rešil dolgov, ter tudi da bi svojim ljudem pomagal, ter jih reševal revčnine. Res je, da mnogo od njih tudi to vpoštevajo in mnogo jih je, kateri so svoj cilj dosegli, svoje premoženje dolga očistili, se podali zopet v staro domovino. — kjer, z uporabo ameriških skušenj, pridno in skrbno gospodarijo na lastem nezadolženem posestu.

Drugi pa, kateri nimajo lastnega premoženja, si pa nabirajo "od zrna do zrna pogačo, od kamena do kamena na palaco", a razven tega še razvajajo svoje starše ali družino z marsikaterim, a trdo in krvavo prisluženim tolarjem.

Vse to ima blag namen in srečen isti, ki ga spoljuje.

Vsaka cerkev pri nas ima svoje precejšnje premoženje in nobeni cerkvi ni potreba, prihajati v Ameriko, da bi si tukaj težko prislužila približno svoto, kajti za cerkev je Ameriška doma in brezkrbno lahko gleda iz svojega s kapitall podloženega predstola — v svojo prihodnost, kajti najma dosti brumnih duš, ki radovljeno polnijo bisago ne ozraje se na to, da večkrat si ne morejo najbolj potrebnega preskrbeti in ukupiti.

Poznam rojaka, ki je nedavno od tega prišel v Ameriko ter dobil delo v tukajšnji tovarni. Plačo prvega tedna je vporabil za to, da je plačal hrano, si obdržal \$1, a ostale \$4 pa je poslal cerkvi svoje vasi. Res požrvalno. Pri tem pa se sam sebe ni pogledal, kajti bil je raztrgan, in kmalo bi mu bili palci iz črevlja gledali.

All je to prav? Po mojem mnenju ne! Seveda duhovnik bode to pohvalili, stavil te bode vrgled ljudstvu in kakor navadno, kmalo bode mrugole konkurenč v takem početju.

"Roka roku umije" tako se glasi slovenski pregor, ali pa domače rečeno, če Ti napraviš dobro prijatelju ne bode Te tudi prijatelj pozabil.

A kako je s cerkvijo? Upošteva tudi ona ta pregor? Ne!

Ako prideš k duhovniku, ako ga prosil kakšne stvari, takrat bode morali že od daleč v roki denar kizati če bočes, da te usliši.

Če si pa režeš: če ne moreš plačati kar duhovnik od Tebe zahteva, takrat pa le pojdi, on Te ne bode uslišali in če denaria nimaš zaprta so Ti tudi ista vrata, za katere si znabiti podaril marsikateri groš, to so vrata — cerkev. — Največ nevhaležnosti pač dan danes lahko žanješ v cerkvi.

Dokler kažeš cerkvi svojo radiodarno roko, tskrat te bode sprejemala z odpitim rokami, tskrat bode vrgled faronom in vše na zemlji Ti je zagotovljen nebeski raj.

Če pa Tvoje uboge razmere ne dopuščajo "almožne" cerkvi dajati, takrat Te bode tudi duhoven preziral in obsojen bode čerstvo ne v pekel pa v vice kjer bode morali pustiti "roštan" svojo skopušno srce.

Tako in nič drugače se Ti bode godilo.

Uverjeni smo, da marsikateremu darovalcu iz Amerike, ki so zbrali teh K 10.095.75 ter s tem podpirali potrato cerkve, se je vše pokazala hvaležnost (?) obdarovske.

"Daruj v dober namen" tako se glasi vabllo cerkve, katera bočes iz tebe spraviti kaj okroglega. Podpiraš li Ti dober namen če cerkvt daruješ? Ako te milijonar Rockefeller ustavi, ter Te bode prosil miliočine, sli se mu ne bode krohotali. Ravno tako je s

cerkvio.

Ona je bogata, ona ima denarja v izobilju a Ti si pa režeš in če bi se zavedal razlike med Rockefelerjem in cerkvijo, bi se gotovo krohotal, kadar te cerkev vabi "daruj v blag namen".

Blagih namenov je doslu, ako imas denarja v oblici, ako hočeš ustreči blagemu namenu, podari svoj groš potrebnejmu, podari ga zavodu, ki res svoj "blag namen" v korist človeštva deluje in na takl način "blag namen" spojuje.

Zatorej prijatelj, — ako si resno pomisliš, ako pazljivo prebiras te vrstice, reči boš moral pisatelju imam prav.

Vpoštevaj moj nasvet, daruj "blagemu namenu" — podpiraj revne, ne pa iste, kateri z blagim namenom darovani krajcar vporabljajo za lepotiče in razkošnost — zatorej ne podpiraj "mrtve roke".

Ne trpite na revmatizmu!

Drguite bolečin, otekla mesta z

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELLERJEM

in iznenadeni boste nad prijetnimi olajšanjem, ktereča Vam podeli (3)

Spriceloval nekega duhovnika

Rev.H.W.Freytag nam piše iz Hamel, III.: Ze 20 let vporabljam in inozemstvu in v tej deželi iz izvrstnega vspohem v slučajih revmatizma, protina, prehlad, bolezni, bolečin v hrbtn in podobnih bolezih Vns sijajni Anchor Pain Expeller bodek vedr oabil 25c in 50c.

Pri vseh lekarjih

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl st., New York.

ODPRTO PISMO SLOVENECM.

Cerjeni gosp. Dr. E. C. Collins

New York.

Naznamen Vam, da sem prejel poslana mi zdravila od American Expressa vse v redu. Po teh poslavilih Vaših zdravilih sem po preteklu 10. dni popolnoma ozdravljal bolezni na očeh, za kar se Vam srčno zahvaljujem.

Vas pozdravljam ter ostanem s poštovanjem

Josef Cicigoj,

2615 W. Walnut Str.

Indianapolis, Ind.

Nekaj o katolicizmu iz stare domovine.

II.

Iz tega kar smo navedli iz syllaba in encyklike z dne 8. 12. 1864 je razvidno, kako se kat. duhovenstvo jedini in kako je isto dalo vse odioče v roke papežev. Viditi je pa tudi iz teh predvod, kako srpo gleda papežto in duhovenstvo na to, da kdo ne izruje kak kamen iz velikanske stavbe, ki se zove ultramontanizem, ali zdajšnji katolicizem, po katerem hoče kat. duhovenstvo vse vladati, vse urejati. Cerkveni opravki so danes kat. duhovenstvu postranska stvar; v gospodarstvu; v familiji, v občini, deželnem gospodarstvu in v vladah hočejo narekovati svojo voljo in ni razmerja v katero bi ne vtaknil ti politični svojih nosov. In črkveno vodstvo pametno ravnata, da svojih duhovnikov ne pusti ženiti se; neoznenjeni so vojaki, ki se lahko najtrdnejše priklenijo na vrhovno vodstvo, na kruh iz tega obrta in kot celibaterji nemajo za koga druga skrbeti, so lahko brezobzirni v boju proti nasprotnikom, se lahko predstavljajo iz jednega mesta v drugo in so tako lahko brez dolnjubila. Imajoči le smotre svojega stanu pred očmi. Kot celibaterjem jim je malo mar, ako se gospodari dobro v njenih občinah, deželah, državi; njihovi otroci — hodiči bog zna kje okolo — komu teh je mar za to, da njegovi otroci živijo v urejenih razmerah naprej, ali v takih, da si ložijo pridobijajo kruh v svoji domovini. Oženjen duhovnik skrbti v občini, deželi, državi za občni blagor, za to, da njegovi otroci tudi najdejo dobre življenske razmere. In na vsake dve ure hoda sta dva, ali je vsaj jeden v evropskih kat. deželah, ki dela oklep, mej katere se postavljajo verniki. Generali, častniki, podčastniki, in verno ljudstvo je prosto vojaštvo, to je ta katolička armada. Vera je sredstvo, s katerim to prostaštvo duhovnik držijo v strahu in v disciplini.

Videli smo iz navedenih predvod, syllaba, navdene encyklike, kako skrbo ubijajo kat. duhovni prostemu ljudstvu, — omikanejši ljudje jih iz poštenega verstva ne poslušajo, ali le ubogo malo število istih, — v glave, da ne sme nič samo misliti, da se ne sme umesavati v verkvene stvari, ne v upravo, oskrbiščno cerkevne premoženja, videli smo, kako hoče kat. duhovnik siliti državo, kakke postave naj da, in videli, kako vodi kat. verno ljudstvo v cekvi in izvan iste. Tako pride, da je res kat. duhovnik vladar kat. mase in žno stoji tudi nad posvetnimi vladarji, vladami. Take duhovnike rabijo samodršči — vladarji, da jim pomagajo strahovati mase in tedaj le ti radi zatancajo oko pred včasih prav jasno se izjavljajoči nadvladi duhovenstva. Da le nje v miru pustijo, pa je. Duhovenstvo pa tudi napram vladarjem ne preprične strun. Za dolgo se ne skregata vladar in duhovenstvo. Tako moč daje dobra organizacija kakve vrste ljudi v družbi, v državi. Ti so kakor bataljon vojakov z nabiti puškami proti veliki goloroki množici. Ljudje iz mase niso šolani; ne poznavajo naravnih zakonov, vedina istih trepeta pred posebnimi prikaznimi v naravi in bojzen pred večnostjo po smrti je stara, kakor človeštvo in ta strah stvarja bogove, njene duhovnike, nabasane puške v rokah duhovnikov. In kat. duhovnik je posebno ta stran verstva s posebno pozornostjo vzel v svoje nauke. Cel zistem sredstev je sestavil, po katerih si vernik pridobiti zamore dobro mesto v nebesih. Pred vsem je važen nauk ta, da se življenje na svetu ne sme visoko ceniti, da je to življenje le kratki prehod v drugo polno veselja in večnega veseljevanja v nebesih ali počno vseh muk v vicih, v peku. Če se le pogledajo slike, katere izdelavajo slikarji za cerkvene potrebe o peku, vicih — preletava groza človeka. Temu se moraš kat. vernik spovedati, kat. duhovnik je namestnik Boga. Cerkev uči, da je bog po Kristu nekaterim razdelil svojo voljo in ti so ustvarili po njegovi volji kat. cerkev in v nauki

iste se razodeva bog sam. Duhovnik je, kakor je vlasti neki tirolski škofov plasi, — določno pismo je objavil tudi "Glas Svobode" — več, kakor svetnik, več kakor Marija, da v tem, da je bog baje kat. duhovniku dal oblast, grehe odvezati, odpustiti, je kat. duhovnik tudi več kakor bog.

S to vero na nebesa, vice pekelj drži kat. duhovnik nevedneža in boječega omikanca v svojih rokah. Ne čistaj udobnosti na tem svetu, tem več trpiš, tem več zaslug imas pri bogu za pridobitev nebes, je nauk, katerega kst. duhovnik v raznih spremembah prednašajo. Stem naukom so včasih dobro trälli. Prodajali so odpustke za več tisoč let in ljudje so zadnje premoženje dali za nabavo takih neumnosti. Na smrtni postelji je tekom stoletij kat. duhovnik stem strašilom pridobil milijarde premoženja. Ko so v časih kužne bolezni morile ljudi po tisočih, stal je kat. duhovnik pri posteljah bogatih bolnikov in jim v zadnji urki pripovedoval, da so take bolezni šiba božja za kake pregrehe. — Grozil jim je s peklom in dobil je, kar je hotel. Lahko je kat. cerkev Jenkraft lastila toliko poljedelske zemlje in družega premoženja in je še danes bogata, da si je dosti že krvi zgubila. Tako naziranje dela iz korajnih ljudi, kakor jih dela boj za življenje, mevje, ki vedno tornajo, če ne gre z lahka pridobitev dober, ali če nastopi kaka nesreča: bog je tako hotel, bog neče itd. Kat. vera je ustvarjena za sužnje. Kaj je n. p. to: če te kdo udari na desno, ponudi mu še levo stran lica! To je neumnost. — Zameri se kat. duhovniku, pa bodes videl, kako te bode kloftal na oba lica. Ta nauk zanj ne velja.

To verstvo izrabila ultramontanstvo v katolicizmu kar se da. V naših časih, v katerih so naravoslovne znanosti odkrile tajnosti naravnih prikazal, je postal marsikaj v tem verstvu bjeverstvo, bajke za otroke. Laik, ki to spozna, bi rad kaj v cerkvi povedal. Pa bog ne daj! Tu se vidi, kako kat. duhovenstvo laika, vernika na stran potiska. Kaj bi ga ne, ko vidi, kako se to bličuje pred njim trese! "Katolik se ne sme postaviti v središče tega sveta, on mora iskati varno mesto onstran groba in to življenje ima služiti le večnosti!"

(Dalej prihod.)

OBČNO POMILOVANJE.

Take in jednake so bile moške besede Georgu H. Shoaf samo par trenutkov pred ločitvijo gornjih treh zaprtih delavskih vodij v tri razne okrožje Jetnišnice. Odprta očesa te trojice so se lesketale ko so govorili in način, na kateri so mi stiskali roko je kazal, da so mož beseda in da trdno misljijo kar so izjavili. Trenutek kasneje odvedel je šerif Jasper Nicholls Moyerja proti kolodvoru, — kjer je, slednji odšel z vikom v Ada okrajno Jetnišnico, [county jail].

Zadnji infamni čin prosekcije — kronani čin grozne konspiracije obglavljanja treh nedolžnih mož potom zakona — je bil konsumiran danes, torek 20. marca, ko je Smith, okrajni sodnik v Canyon, zapovedal, da se

Moyer, Haywood in Pettibone ločijo in postavijo v respective zapore v treh okrajih — Ada, Canyon in Washington. Ta ukaz je prišel, ko so tri trije se odločili proti posameznem, — solitary — zaporu v Boise Jetnišnici. Bill ste jedna iz med dveh stvari: ali zapor v Ječi (penitentiary), — kjer bi bil mučeni od krunih ječarjev, hujše kot pravi zločinci ali ločitev in zapor v grdinah in nezdrevih Ječah.

Moyer in njegova prijatelja so imeli predobre čase v Canyon county jail, šerif je bil predober z njimi, imeli so preveč prilike vživati solne žarke in svežega zraka. Njih preselitev v Canyon County jail je bil trn v peti osebam, ki delujejo dan in noč samo da služijo krvavi denar Mine Owners' zadruge, in ti so odločili, izvleči ta trn iz pete s tem da potisnejo nedolžne v penitentiary. Še misili si niso, da se bi jetniki s ločitvijo zadovoljili. — Hajdi pa, kakor sprejeti krutost penitentiarnih ječarjev oziroma čuvanje, proučevanje federatski možje, so privolili ločitev.

Tri dni tega imel sem prijazen pogovor s Haywoodom, Moyerjem in

Pettiboneom v Caldwellu. Bill so "all right". Haywood je izjavil, da so fino streženi in da ne vpraša po ničemur drugam kot absolutni prostost.

Zaprta je v prostirani celici. V ozadju su štiri celice. Možem je bilo dovoljeno, ostati v odprtih sobah, ves čas in čitati in govoriti pri gorki peči. Stranišče je nekoliko v strani ječe in bilo jim je dovoljeno iti in priti po Ječu, ne da bi jih straža spremila. Jedila so si sami kuhanje, sekali drva zunaj na soncu in, v resnici, malokateri bi jih sumničili za jetnike. Neki podšerif — dobra duša — bi moral ostati v Ječi ves čas, ampak ni. — Zdelo se je, da je vsakdo vedel, da niti jeden iz med treh ne namerava pobegniti.

Ampak sedaj je vse drugače. Okrajni uradniki, pravni pazniki so bili odstranjeni in državne oblasti so prevzete mesta.

Moyer je sedaj v neki ozki, v ozadju stoječi celici, v kojo solnčni žarek nikoli ne posije, v Boise Ječi, ne da le od Idaha hotela, kjer stanuje detektive McPartland. Ni mu dovoljeno videti nikogar izzemlja svojega ječarja, in brezvrstnega, nečloveškega detektiva. On bo "švicar in matran" in skušan s podkupljevanjem in prosekutiranim danes naprej tako dolgo, dokler bode mogel njegov revni, slab položaj prenašati hudo trpljenje. Sam večni bog ve muke, katere bode prenašal marijivi velikodusni Moyer, predno McPartland neha z zlobnim delom. —

Ta ukaz za preselitev je bil izdan od sodnika Shmidt takoj po odklonitvi prošnje za poročstvo, predloženo od odvetnika Richardson. Možje so prosili "not guilty" v odprtih sodbi. Ko se je poročstvo odreklo, je odvetnik za zabranbo zahteval takojšno obravnavo, ampak to je bilo od sodišča odklonjeno. Sodnik Shmidt je oznanil da ne bode nobene obravnavate pred 15. majem.

Kakor sem že naznal v svojem brzojavu, razvidno je, da je smer pognat te može na vislice. Richardson in njegovi sodrugi imajo se bojevati s državo pričenati z ubožnim porotništvom. Prihodnji teden poročal bodo bolj natančno o zadevi in pokazal, da se oblasti malo skrbijo za ljudsko somiljenje za pošteno igro in pravico.

Ženska sreča.

Gospodična Katarina Ivanovna Desnickaja, hči navadnega občinskega sodnika v kijevski guberniji, je vsled svoje lepote postala princezinja. 18 let starja je šla na bojišče v Madžurijo kot usmiljena sestra, da streže bolnikom. Letos po novem letu se je vrnila skozi Petrograd domov. V Petrogradu pa jo je zapazil slamski princ drugi sin slamskega kralja; smrtno se je zaljubil v njo ter jo snubil. — Princ je do sedaj bival na ruskem dvoru kot paž. Brzojavno je zaprosil svojega kraljevega očeta za dovoljenje ter ga tudi dobil. Ker pa ruski zabranjuje poroko z budistom, odpoveduje mladi par v inozemstvo, da se civilno poročita.

Ameriški nezadovoljneži.

Nobena dežela se ne mora v spomladnem času ponašati s tolikanjem nezadovoljneži kakor ravno Amerika. Vidis jih povsod, slišis jih kako godrnajo in mrmljajo, in s tem učinijo neprijetnost na sobjišnje. Kaj pa je temu uzrok? Ameriško mədno življenje in ozračje. Sprememba zimske in pomladne uravi, najde obilo na to nepripravljenih. Ob tem času postane kri gostejša in nečista kar upliva na delovanje organov. Prebavljanje ni aktivno, delovanje odgovarja svojo pomoč. Trinerjevo zdravilno grenačno vino je edino in najboljše sredstvo ki obrezuspeši tako nakano. Rabi ga toraj o pravem času. To spodbuja vse organe k pravilnemu delovanju, odstrani vso nečistost iz krvi, ter napolni truplo s svežo in čisto krvo.

Ono je eden kniričistilec iz naravnega stališča ki izhaja iz prebavnega sistema.

Dobiva se v vseh leharnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potupočni rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slovenenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašate pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materiščini.

Cistim stare oblike in izdelujem nove po najnovješti modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Pozor!

Pozor!

Slovenenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in butoljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinješje unijske smodke. Potniki dobre čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izbrana.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon — Canal 1198

Mi smo pripravljeni

NAJVEČJO IZBERO LETNIH OBLEK IN POMLAĐANSKIH SVRŠNIKOV.

Mi imamo največjo zalogo oblike na zgodnji strani. Obleke izdelujemo sami, radi tega jih lahko kupite bolj po ceni, kakor drugje.

Mi imamo popolno zalogo klobukov in druge opreme, ter dajamo zelene menjalne znamke

J.J. DVORAK & CO
UNION CLOTHIERS TAILORS
598 600 BLUE ISLAND AVE

z

OBLEKE IN svršne sukne

Novi pomladni kraji,

dobro pristojne in skrbno na vso-kovršne načine izdelane od

\$7.50

DO

\$25.00

Zgotovljene iz čistega sukna za kar se jamči. Povabimo Vas, da si ogledate

THE
ATLAS
CLOTHING©

vogal Blue Island Ave. in 18 ceste.

JELINEK in MAYER
lastnika.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
657 W. 18th St. Chicago, Ill.
TELEFON CANAL 427

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto ..... kron 10
za pol leta ..... kron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je
sledeci:

Glas Svobode'

657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Čitalničarji.

V nedeljo dne 22. t. m. ob 2 urah
popoldne vrši se v "Narodni dvorani"
seja Čitalnice.

Udje se ujedno vabijo, da se pol-
noštivilno udeleže te seje, ter s se-
boj pripeljejo še svoje znance, ki na-
meravajo pristopiti kot člani "Čital-
nice".

Ker je v Čitalnici vše precejšno šte-
vilo članic upamo, da bodo tudi iste
gospine v gospodinje, katere do sedaj
še niso pristopile k Čitalnici, nas v
nedeljski seji razveselile s svojim pri-
stopom.

Zatoraj zavedne Slovenke in Slovens-
ci na delo!

J. Veršaj, predsednik.

Feigel, tajnik.

Društvo Šmarnica št. 24. S. N. P. J.
bode imelo dne 17. maja t. l. celolet-
no zborovanje, pri katerem se bode
volili nov odbor.

Vabijo se s tem vsi člani, da se
tega zborovanja polnoštivilno udeleže.

Mesečne seje se pa vrše vsako dru-
go nedeljo v mesecu.

D. Sanuškar, tajnik
POSLANO.

Slovensko podporno društvo Sloven-
ja št. 44. Č. S. B. P. J.
je dalo pregledati finančne knjige in
sicer od časa ko je bil gospod Frank
Klobučar finančni tajnik.

Revizija je dokazala, da so knjige
v najlepšem in vzglednem redu in tudi
da je ista sveta, katero je g. Peče
takratni član društva, posiljal po gos-
pej Pavlini Veršaj, namreč \$2.63
pravilno kot sprejeta vknjižena.

G. Peče trdi namreč, da ta svota
ni prišla v društveno blagajno, a ta-
kratni finančni tajnik g. Klobučar je
isto vknjižil kot dne 15. junija 1902.
sprejeto, ter jo tudi pošteno odraču-
nal državnem blagajniku.

Z namenom pobijati laž g. Peče
je društvo Slovenija sklenilo objaviti
izid revizije.

Če se pa g. Peče še s tem ne zado-
voljuje, mu dovoljujemo, da se pre-
priča sam koliko je dolžan in koliko
je plačal.

Fr. Trdina, tajnik.

NEFFS, O.,

dne 17. aprila 1906.

Češka socialistična stranka v Neffsu je
de 15. tm. popoldne imela mednarod-
no zborovanje na katerem je obsojalo
brutalnost sodišča v Coloredi in Ida-
ho proti našim sodrugom in uredni-
kom zapadne delavske federacije.

Čehi in Slovenci zbrali so se v mnogo-
gobrojnem številu. Češko je govoril
sodruž Anton Dvořák, — nemško
sodruž Reich a slovensko sodruž Ignacij Žemberger. Vsi so obsojili
proti nepravilnem postopanju, ter pro-
testirali proti ameriški lastni, pon-
darjajoč tud razlike sloja in nasilja.
Temu je sledilo burno odobravanje.
Po sprejeti resoluciji se je pričelo na-
birati za obrambni fond in nabralo se
je 9 dollarjev in 75 centov.

Slovenski sodruži so pa razven te-
ga darovali še 10 dollarjev, tako da
znača skupna svota \$19.75.

Ta meseč se odpolje takoj soc. d.
komiteju v Chicago, kateri nam bo

de sprejem potrdil.

S socijalnim pozdravom

Fr. Pajar,

tajnik č. soc. oddelka v Neffsu.

MUCENJE JETNIKOV V VAR- ŠAVSKIH JECAH.

Nepopisano trpljenje, ki je popolno-
ma enako onemu iz inkvizitorskih ča-
sov popisuje neki jetnik, kateri je
zaprt v neki varšavski jedi zaradi ma-
lega političnega prestopka.

Po ječah se vporablja najhujše nači-
ne mučenja.

Pismo katerega je ta pisal, se gla-
si: Ko so me zajeli, in klub temu,
da pri hišni pfeškavi niso našli nič
dvomljivega, so me vrgli v preiska-
valni zapor.

Tu so me posedli na neki stol, ter
me obrnili z obrazom proti steni, in
tako sem mirno moral sedeti 7 ur.

Med tem časom sem zapazil nekega
mladega moža, ki je ležal na klopi
a raz nosu in čela mu je visela raztr-
gana koža. Bil je seveda ves krvav.

Peljali so me v drugo sobo in tudi tu
sem videl moža, ki je bil ves razme-
saren.

Vtaknili so me na to v neko temno
sobo in stražnik s puško v roki me je
stražil. Ta je tudi dobil ukaz, da me
z puškinim kopitom suje kolikor se
mu poljubi, kar je seveda rad in v
obilici storil.

Okoli počasi, prišel je k meni mož
ter mi povedal, da ima za me dobro
večerjo, ki je obstajala s tem, da
mi je na nekih listinah pokazal moje
pregrehe, ki niso bile resnične.

Ko sem zanikal te dejanja, me je
pričel uradnik, ki je vodil preiskavo
tepsti po obrazu, med tem ko so me
njegovi pomagači popadli za roke in
nože, ter me pričeli obdelavati s
korobačem in puškinim kopitom. Pod
pritiskom takih muk sem vsa vpra-
šanja odgovoril z "da", če sem pa
kaj zanikal, so me pričeli nečloveško
trpinčiti.

Vsaka takša procedura je trajala eno
uro, a po tej so mi ukazali iti spati.

V jutro sem prosil za zdravnika, a
uradnik mi je rekel "taki pes ne po-
trebuje zdravnika."

Pri menjavi straž se je istim uka-
zalo me trpinčiti, le očem in ustam
naj prizanašajo.

Straž je seveda točno spominjevala
to povleje, in pretepal me je do ne-
zavesti.

Tretji dan je vstopil k meni neki
uradnik, vprašaje me če verjamem
v boga, ko sem temu pritrđil, me je
začel suvati v obraz.

Po noči so me zbudili s puškinimi
kopiti in prašali so me če dobro spim.

Grozovitosti straž pa presega vse
meje.

Vode mi niso hoteli dati, če sem
za njo prosil, so odgovorili: "Taki
psi ne potrebujete vode."

Enkrat na dan so mi prinesli slaba
jedila.

Skozi deset dni smo pa vse vjetniki
spali na trdih tleh.

Iz obupa sem prosil narednika, da
naj me ubije.

Krik in stok iz drugih celic, kjer
se jetniki tudi trpinčijo udarja noč in
dan na mojo uho.

Moje trpljenje se je nekoliko zmanj-
šalo, ko so me odvedli v drugo jedo, kjer
me ne pretepojajo.

Kolikor znajdi to pismo grozovitosti
in krutosti odnošajev ruske justice. —
Carizem hoče pač zatreći vse, kar mu
ni po volji.

A v trpljenju ustaja zarja, iz trp-
ljenja bo odsevala maščevanje in ne
bode dolgo trajalo, ko bodo tudi rusko
ljudstvo oproščeno spon in verig
carizma in njega podajajoč.

Amerika, Amerika, Amerika!

Tako je vzklikal Maksim Gorki, ko
je zagledal ameriško obrežje, kjer
izpolnila se mu je tudi njegova srč-
na želja — prišel je v deželo "prosto-
stvi".

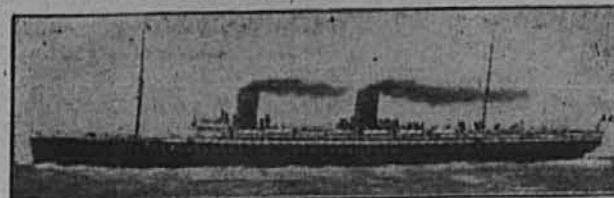
V kraljevstvu carja, v kateremu je
bil rojen, doživel je vše izra mladih
let vse polno britkih skušenj in ko
se je enkrat zavedal svojih dolnosti in
spustil se je v boj proti istim, ki so
poplavili deželo s sušenjem in tiran-
stvom. Gorki je doma sanjal o pro-
stoti, in na potu v Ameriko si je
pač mislil, da pride v deželo njegovih
idej, v deželo kjer biva prosto ljud-
stvo kjer ni ne vladarja ne sušnja.

GLAS SVOSODE

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 ton. | La Lorraine ..... 22.000 ton.
La Savoie ..... 22.000 ton. | La Touraine ..... 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih
družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarić, agent na 216-17 cesta, St. Louis, Missouri.

PHONE: BELL 1271 J.

CUY, CENTRAL 4279 K

Slovenska notarska pisarna, V CLEVELAND, OHIO.

kjer se izdeluje vsa notarska in sodniška opravila kakor:
pobotnice, pooblila, dolžna, odstopna, čezdajanska, ženi-
tovanjska, kupna pisma, i.t.d. prepisi intabulacije, tožbe v
slovenskem, nemškem in angleškem jeziku raznovrstne pro-
šnje v vojaških zadavah, ter iztirjavajo dolgov tukaj in v
stari domovini. Zastopstvo pri sodnih, Prodaja
parebordnih listkov, pošiljanje denarja.

FRANK KORČE & A. BENEDIK.

6204 St. Clair Ave., preje 1778 St. Clair St. CLEVELAD.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!

Cene delnicam so vedno višje.

Našega novega parobrodne društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno
prosperite to. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na..... delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigibno pošljem svoto od..... dolarjev, katero upotrebiti v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplača prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v cellem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne..... 190.....

Ceki, menice (trate) in

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18. St., Chicago, Ill.
 Zapisanikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBOČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nadzorniki: DAN BODOVINC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERSČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 J. M. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Orednji odbor S. N. P. Jednote ima vsako tretjo soboto svojo redno mesečno sejo. Opazirja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljajo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Ana Spiridonowa:

Novine "Rus" prinašajo pismo Ane Spiridonowej, katera je, radi krutosti znanega Lušenovskija v Borisoglebsku usmrtila.

Pismo se glasi:

Dragi moji sodrugi! Lušenovski vozil se je zadnjič po tem potu. Iz Borisoglebska peljal se je v poseben vlaku. Takrat morallo se ga je umoriti. Na neki postaji čakala sem 24 ur, in na neki drugi tudi toliko, toraj dva krat po 24 ur.

Nekega jutra, ko je vlak pri postaji obstal, slutila sem, da pride Lušenovski, kajti pričujočnost kozakov mi je mojo slutnjo utrdila. Kupila sem listek 2. razreda, vzela sem si prostor tik njegovega voza.

Bila sem oblečena kot dijakinja, ter dobre volje in razposajeno vesela, ter s tem odvallia od sebe vsaki sum.

V Borisoglebsku je Lušenovski izstopil in jaz sem na daljavo 12–13 korakov na njega ustreilla.

Streljala sem mirno in toliko časa, ko je bilo mogoče.

Tako po prvem strelu se Lušenovsky zgrudi. Jaz hitro izstopim iz vlaka, ter pričenim še enkrat na njega streljati. Oddala sem še tri strele. Z vsemi strel skupaj sem Lušenovskiju prizadala 5 ran.

Straža, ki je bila vse zbegana se prične zavedati, ter kričati: "Udarl, Sekaj, Streljaj!" Ko sem zagledala gole sablje, sklenila sem, da me kozaki ne dobijo živo v roke. Namerjam samokres na sente, a roka mi pod težkim udarcem sablje omahne, zraven tega se pa tudi jaz zgrudim na tla, kajti drugi udarec me je podrl.

Udarec za udarcem je sledil, puščalna kopita so me spravile v popolno nezavest.

Neki kozak me prime za nogo, ter me vleče po stopnjicah, a glava moja se je zadevala ob stopnjice. Primejo me za kite, ter vlečejo me v voz. V neki hiši me sprašujejo, a jaz nisem mogla odgovarjati, ker sem bila nezavestna.

Na policiji so me slekli, utaknili me v mrzlo ječo, katera je bila v vodi in vsa umazana.

Kako so me pri spraševanju mučili se popisati ne da. Kozacki častnik Šdanov me je z nogo sunil v hrbot, priletela sem v drugi konec, a tam me je že čakal drugi, ter mi dal brco, da sem priletela nazaj.

Slekli so me do srca, ter peljali v tako mrzlo sobo. Ko sem tako sčena ležala, so me zmerjali in preteplali z bidi. Desno lice so mi popolnoma raskosali, med to proceduro so me pa pršali: "Teboli ljubica? Povej sokriveno!"

Ko sem prišla k zavesti sem povredala svoje ime. Izraščajoči častniki so svoje cigarete pritiskali na moje nago truplo, ter kričali: "Govori nič vreden drek". Da bi zvedeli sokriveno so mi svojimi težkimi škornjami stopali na moje bobe noge.

Neki častnik je kričal: "Pri nas tulijo po vseh krave, a ta deklica še ni zakričala od kar smo jo vjeli". — No, Te boderemo vše navadili čez noč, hočemo Te oddati kozakom" — Ne, odgovori Abramoff — naprej je dobimo mi, a potem pa kozaki. In

sirov objem je sledil temu....

Na to so me oblikli in ob 11 uri zvečer me vlekli na vlak. Ta je vozil počasi, bilo je mraz in tema. Častnik Abramoff pride v oddelek kjer sem bila zvezana. Tako se je vlegel na me. Pričel mi je odpenjati jopič, ter pritiskal svojo glavo na moje prsi. Pri tem pa šepetal — "kako bujne prsi, kako nezen život" — Jaz nisem imela moči se braniti, nisem ga zamorala pahniti od sebe.

Krčevito sem stiskala noge, a on ustane ter me z vso silo udari po nogah, hoteč jih spraviti narazen.

Častnik se nagnе, čez me, boža me po licu rekoč: "Zakaj trepečeš, zakaj škripaš z zobmi —

Ko sem se zavedala bila sem sama, vsa zmucena in utrujena, a zaspali nisem mogla, ker sem se bala, da me še nadalje posilijo.

Po dnevi mi Abramoff uliva žganje in prenese čokolado. Kadar je sam pri meni, se mi prilizuje, in skuša dati oduška svoji pohotnosti. Vse moje prošnje, vsa sila ki sem jo moral uporabiti je bila zamrščena. Tako so me pripeljali v ječo. Bila sem dolgo časa bolna, rana nad rano je pokrivala moje telo.

Levo oko mi je udrt, in bolečine čutim v notranjem delu telesa. Preiskava je dokončana. Ako me ubijejo pričakovala budem mirno in v veselim občutkom in srečem svojo smrt.

Spiridinowa.

Kozaška krutost pač presega vse meje. Ni zadostno, da ubogo žrtev tepejo in pobijajo, ni zadostni da truplo uboge žrtev je raznesarjeno in da rana pri rani pokriva njeni telo, pač pa s svojo krutostjo grejo še naprej, ter onečastijo in posilijo, zvezano žrtev. Braniti se ne more in hočeš all nočeš pripustiti mora svoje telo pohotnosti divjakov.

Prvi mora biti seveda častnik, kateri s takim vzgledom vspodbuja svoje podložne k grozovitostim, in ni čuda, da je v kozaških četah udomačena grozovitost v krutost.

A tudi temu bode enkrat konec.

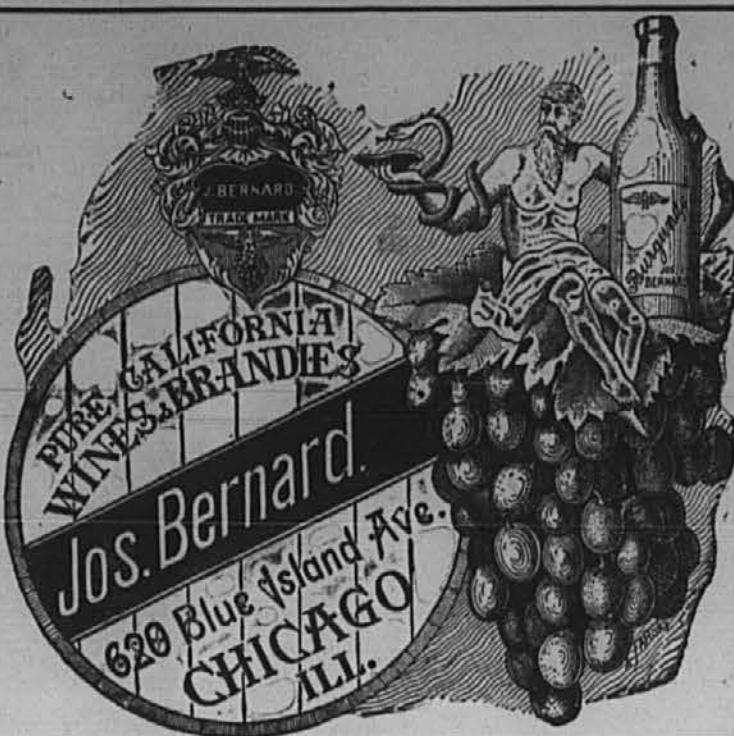
Nismo oddaljeni od tega, da se bode oboroženi proletarji mačevali nad roparsko druhaljo kozakov za vse prizadete rane, saj vso krutost ki so jih kozaki revnem ljudstvu prizadjali.

Zatorej ne čudimo se, če pri teh grozovitnih razmerah ljudstvo ustaja, katero bode pač poskusilo vredči istega iz prestola v katerem imenu se vršijo take nezaščitane stvari.

Mi pa iz celega srca želimo bednemu rusnemu ljudstvu zmago in mačevanje.

V državnih službi brez plače.

Bavarska država ima v Monakovem svojo pivovarno, ker strežejo gostom natakarice, ki nimajo nikake plače, temuž živijo le od napitnikov. Sedaj se bavi bavarski državni zbor z to zadevo, da je vendar nezasiljan, da bi bili državni uslužbeni brez plače. Sklenilo se je, da se vsemu osobju odmeri primera plača, za kar so potrebovalo na leto 30.000 mark. (Mi pa poznamo državo, ki ima v službi akademiko izobražene mladenče, ki ne dobivajo niti plače, niti napitnine. To so razni praktikanti v državnih službah v Avstriji.)

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor piše naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko Vam je le pa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer boste točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

P. Schoenhofen Brdg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Je prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovencem in drugim Slovenom v obilen obisk.

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave

Kasparjeva država na banka.

623 Blue Island Ave, Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predel za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RUDEČA KRI.

Noči brez spanja.

Ležati brez spanja in poslušati brezkončno tikanje ure, trpeti od bolečin v glavi in hrbitu, vstati vsako jutro bolj izmučen, kot ste bili zvezcer, ko ste šli spati — to kaže, da vaši živci niso v redu. Vi rabite

Severov Nervoton

Cena \$1.00

Zdravi ljudje imajo dobro rudeča kri. Telovadci in vsi, ki se gibajo na prostem imajo čisto zdravo kri.

Ali so vaša lica bleda?

Ali so vaše oči kalne?

Ali ste zmučeni?

Ali imate mehurčke na obrazu?

Ako je tako, potem morate rabiti Toniko za obraz. Nobeno zdravilo tako hitro in natančno ne

čisti krvi, oživi življensko tekočino, drži po konci telesa,

napravi snažnega obrazu in ne prinese zdravjalicam, kot

SEVEROV KRIČISTILEC.

Cena \$1.00.

"Jaz nisem imel dosti moči, da bi delal, toda vaš Kričistilec mi je zboljšal zdravje in povrnil moč, za kar sem vam v resnici hvaležen."

Iqnez Mayer, Greenbrier, Wis.

"Severov Kričistilec je v resnici izvrstno zdravilo, ker je očistil moj obraz in moja koža je gladka in moja kri je v dobrem položaju"

Barbara Ceany, Ellis, Kansas.

Slab želodec.

Osebe, katere trpe od slabih prebavnih orgánov, ne morejo življati zabav življenga — taki nimajo apetita, karkoli povzročajo jim povzroča neprijetnosti in celo teleso slab. Ako vaš želodec ni v redu, tedaj rabite

Severovo Želodčno Grenčico

Cena 50c in \$1.00

V vseh prodajalnah.

Zdravniški svet prost.

Človek s palico.

Mnogo primeroma mladih in dobro postavljenih ljudi hodi okrog s palico. Revmatizem s premijajočim vnetjem, otrpnostjo, bolečinami v udih, oteklimi udi in raznovrstnimi bolečinami jih napravi šepavce — svoje žrtve. Začnite takoj rabiti

Severovo Zdravilo zoper revmatizem.

Cena \$1.00

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovenskih pokrajin

Zakonska tragedija v Pulju.

Zakonska Schoss v Pulju, sta bila stara vsak po 38 let in bila poročena 10 let. Mož je bil ekspediter. Zadnji čas je opazil, da lazi za ženo poročnik Keller, 87. pohotnega polka, ki je v garnizižil v Pulju. Neko nedeljo je Schoss rekel svoji ženi, da gre v Trst, kjer je kupil za god par uhanov z brillanti. Res se je odpeljal. Na postaji v Kanfanaru je pa izstopil in se vrnil domov, tko da je se prišel v svoje stanovanje ob 11. ponoči. Komaj pa se je dobro ulegel, prišel je na vrata poročnik Keller. Schoss mu je šel odpirat in mu ukazal vstopiti. Ko je Keller vstopil, je nastal prepir, v katerem je dal Schoss svoji ženi kofuto, na kater je poročnik nastavil sabljo Schossu na prsi in hotel potegniti s smokres. Schoss je videl svoj nevaren položaj in vplival pomirljivo na Kellera, ki se je zadovoljil, da pojde s Schossem v kavarno. Komaj sta pa bila sredi stopale, združil je Schoss nazaj v stanovanje, zaprl za seboj in divjl nad svojo ženo, ki je odprla prihitelemu poročniku vrata. — Ker je Schossu zdaj zopet pretila smrtna nevarnost, skočil je skozi okno in l nadstropju, na dvorišče in se nekoliko pobil ter se skrili pri neki stranki. Keller je prihitel za njim in bi bil Schossu gotovo ustrelil, da ni ta zbežal v vojašnico, kjer je nazanil ves dogodek. — Ko se je drugo jutro vrnil Schoss domov, ni bilo nikjer žene. Polzvedovanja so imela uspeh, da so našli v vojašnici pri Maksimilianovih barakah Schossovo ženo mrtvo. Keller je pa umiral. Poročnik je ustrelil njo in sebe.

"Lastni dom."

Delavska stavbna zadruga v Celju, je imela v ravnokar zaključenem petem upravnem letu 109 zadrževalnikov ki imajo vplačanih deležev 3420 K. — Od svojih zadrževalnikov ima tirjati 117.320 K. za zemljišča in postavljene hiše. Čistega dobička je bilo pretečenem letu 1317 K. Zadruga tako povhvalno deluje ter je postavila slovenskim delavcem pa tudi uradnikom za primerno odplačevanje že celo kolonijo lénih hišic v Gabrju, na Bregu itd. ter skrbi tako za stajni slovenski načrščaj v neposredni bližini "nemške" trdnjave.

Slovenec na biciklu po svetu.

Ivan Barboli, goriški Slovenec, potuje po svetu brez vsakdanjih sredstev in to večinoma na biciklu, ki ima poseben stroj. Barboli se preživljava od dohodkov raznih turističnih društev in darov doberih ljudi, ki mu gredu povsod na roko. Imenovanec je lep človek, star kakih 40 let in napravlja najboljši vtič povsod. Začel je potovati decembra 1900. iz Benetk, kamor se povrne letos, ko bo dovršil svoje potovanje. Kot turist je odlikovan s 317 privatnimi in 21 državnimi kolajnami. Doslej je prepotoval že vse dele sveta, kar ima službeno potrjeno v knjigi, ki jo nosi seboj.

Originalno veselje

sta napravila te dni dva mesarja nekemu gostilničarju. Gostilničar je namreč velik prijatelj ptičev in ima kanarčka, ki je neki jako dober pevec. Da bi pa pomnožil pevčev rod, je hotel kanarčka spariti. Dvojica se sicer ni crtila, a jačka pa le ni bilo opaziti v gnezdu. Vse to je bilo mesarju znano in sta hotela napravili sebi zabavo, gostilničarju pa veselje, in res se jima je oboje dobro posrečilo. Kupila sta slatkornat jaček in ga položila v kanarčkovo gnezdo, ne da bi o tem kaj vedel gostilničar. Silno vesel je začel drugi dan gostilničar pripravljati gostom o novici, da je kanarčkovka znesla jaček in vsi so ga blagovali in se z njim videnno veseli. Drugi dan je "znesla" kanarčkovka še eno takoj jačje, potem pa nobenega več. Gostilničar je potem hodil dan na dan gledat, kdaj se izvali pevčev rod, a to se nlagodilo. Ker se je stvar zdela gostilničarju slednjic le čudna, je natačno ogledal jačja in se je v svojo veliko jeso prepričal, da ju je kanarčkovka vsa oblikovala in kdo ve, kako bi bila kanarčkovka, ko bi se gostilničar ne bil

ukratki prepričal, da mu jo je nekdo dobro naigral. Seveda se gosti izvedeli tudi to novico in ako se moža sedaj vpraša o slavnem pevčevem rodnu, nekako čudno pobesi oči in se najraje izogne vsakemu takemu pogovoru.

Tudi grobovi so njihovi.

Pri pogrebu pravnika Čuka v Zagrebu je ob odprtrem grobu govoril neki njegov tovariš. Ta govor ni bil po volji nekaterim duhovnikom, ki so v klerikalnem "Hrvatsku" zahtevali, — naj policija zabrani posvetujakom da bi na grobu govorili, kakor da bi ne bilo življenja onstran gomile. "Kataliki list" pa išče na drug način začenje in sicer samo s pomočjo crkvene oblasti. Te cerkvene oblasti imajo pravico zbiraniti vsakemu laiku govoriti na grobu, ker smo bili ta govor samo "sermo sacer" — sveti govor — a ne "sermo profamus" — posvetni govor —. Nato nadaljuje klerikalni list doslovno tako le: "Ker laiki nima tega pooblastila in vobče ni spoden [!] imeti kak "sermo sacer" (sveti govor), se mu ne sme dovoliti, da bi govoril ob krsti kakega poklonika, najmanje pa ob odprtrem grobu!" — Klerikalci se torej hočejo polasti celo grobov!

Prvi April v Gorici.

V nedeljo popoldne okoli dveh se je v Gorici okoli postaje bohinjske železnice zbralo vse polno ljudstvo. Ko jih je ondotni čuvaj vprašal, kaj čakajo, so mu odgovorili da čakajo na poseben vlak, ki bo pripeljal po novi železniški progi iz Trsta čez Kras. No čuvaj jim je povedal, da takega vlaka ta dan ne bo, in da jih je najbrž kdo potegnil za 1. aprila. Ljudje so se res usedli. Neki hodomušeč je postal namreč vsem goriškim listom naznanil, da se bo 1. aprila ob 2. uri pripeljal omenjeni vlak v Gorico in listi so nle hudega sluteč' priobčili to vest, ne glede na podpis navrhancev, ki se je podpisal s "Fruehlingsluft".

Zamorec v Ljubljani.

Pred nekaj meseci je prišel v hotel "Union" 19 letni črnec Daniel Halfner, rodom iz New Yorka. Crni fant je igral tam pravega kavalirja. Občeval je le z boljšimi krogli, in šele kadar ni bilo teh, se je podal v nižje sferne. Kavalirstvo pa zahteva denar, inbas tega je črnec pogrešal, a znal si ga je pridobiti po nepošteni poti. Kadar je imel zvečer v žepu "kačo", si je ponoči v omarah natakarjev in natakarjev preskrbel denar za pijačo, katero je ljubil čez vse. Ker je pa policiji dohajalo o tativnah vedno več ovdab, je ta začela stvar natančno oponavati, in slednjč vzeala na piklo črnega kavalirja. Ker je bilo dovolj materiala, sta prišla po lahkoživca dva detektiva in ga odpeljala v zapored. Pokazalo se je potem, da se Halfnerju ni zgodila krivica, kajti dobila se je pri njemu ukradena ura z verižico natakarja. Schremppa, nekaj sumljivega denarja in še precej drugih dragocenosti, katerih še hotelski personal menda ni pogrešal. Danihel se izgovarja na različne načine, a kakor spregovori, tako se zakalopira, da se potem sam sebi smeje. Vse to mu pa ne bode nč pomagalo, in se bode moral na vsak način oprati pred sodiščem. Kakor že povedano, je fant zelo lahkoživ, dobro jesti, piti, lubit, delati pa nič, to je njegov smoter. Pripada verski sekti Budovi — menda takega dosedaj še ne pozna magistratni zapori, — ki uči med drugimi nauki tudi go, da se nesme krasiti, a on se za svojo vero ni zmenil in je pokazal, da je jako slab učencev proroka Bude. Poleg te slabosti pa je bil Halfner tudi zelo trmasti in ravno s tem si je pridobil rešpekt vseh hotelskih uslužencev. Kadar je komu kaj ukradel, in ga je oškodovanec potem opozoril, in makari tudi na najlepši način, moral je preklicano hitro pobrati šila in kopita, sicer je pa dobil da je bilo jo. Tudi gostom ni črni Danihel prizanašel. Pred nekaj dnevi mu je neki gost v kavarni rekel v šali, da naj se umije, da ne bode tako črni, a je dobil zato od njega toliko klofut, da najbrže ne bode nikoli več vejet zamoru, se umivati.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 657 W. 18th Str., Chicago, Ill.

KEDOR VAM POMAGA

v nesreči in v bolezni ta vam je tudi prijatelj!

All ni bolezen največja nesreča? Radi tega rojaki Slovenci, Vi kateri si morete s težkim delom služiti vsakdanji kruh in kateri ste radi tega bol nego drugi podvrženi vsakvrstnemu bolezni, recite, ali vam ni v tem oziru največji prijatelj naš slavni in povodospoštovani

Dr. E. C. Collins Medical Institute,

kateremu se toliko rojakov zahvaljuje za povrnjeno zdravje in blagostanje.

Čitajte kaj pišejo rojaki.

Veleučeni gospod!

Dajem Vam na znanje, da so me Vaša zdravila popolnoma ozdravila, če prav nisem imel upanja, da bi še kedaj ozdravil Vi pa ste me do kraja ozdravili zato se Vam tem potom zahvaljujem za popolno ozdravljenje in vsakenu bodem priporočal Vaše izkušeno zdravljenje.

Anton Klapčič,

Box 83. Barberston, Ohio.

Mili Profesor!

Naznjam Vam, da sem popolnoma ozdravila, če prav nisem imel upanja, da bi še kedaj ozdravil Vi pa ste me do kraja ozdravili zato se Vam tem potom zahvaljujem za popolno ozdravljenje in vsakenu bodem priporočati in hvaliti.

Vinke Sušan,

1214 R. Road St. McKeesport, Pa.

Velespoštovani Profesor!

Vaše pismo sem prejela ter vam naznjam, da se sedaj dobro počutim in popolnoma sem ozdravila. Nič me sedaj nebole, a poprej me je celo telo bolelo. Jaz sedaj tako dobro izgledam, da se mi vsaki čudi in me praša kdo me je zdravil, in katera zdravila da pijem, a jaz povem vsakemu, da ste me samo vi ozdravili, a prejmi ni mogel noben doktor pomagati in mi rekel, da ne ve kakšno bo lezen inam. Ko bi me oni videli, kako sem bila slabia in mršava, vsaki mi je rekel da sem takoj smrta, a vi ste me z svojim velikim znanjem popolnoma ozdravili. Bog vam bo to dobroto storilo poplača. Sliko bi vam takoj poslala, a niso še gotove. Za dobrih 8 dni vam jo dopoljem in zahvalo.

Za sedaj ostajam vaša hvalažna Paulina Žagar,

1516 Hecla St., Calumet, Mich.

Spoštovani g. Profesor!

Vaša zdravila sem zopet domačega ponučal ter vam sporočujem, da se mi bolezen že dolgo ni več povrnila iz česar sklepam, da sem popolnoma zdrav, ker se tudi drugače počutim krepkejšega. Prepričan sem to rati, da sem popolnoma rešen svoje padavine bolezni. Za nekaj dni vam dopoljem še jedno zahvalno pismo in moja sliko.

Konečon vas pozdravljam ter ostajam vas hvala in prijatelj.

Gregor Fabjančič,

Box 45, Large, Pa.

Slavni Dr. Collins M. I.!

Vam naznjam o bolezni mojega detata, katero je po vaših drugih zdravilih popolnoma ozdravilo, nobenih znakov bolezni ni več. Sedaj je čisto popolnoma zdravo, zato se vam iskreno zahvaljujem za vaš trud in zdravila ter vam ostajam hvalažna.

Ivana Šume,

Box 87, Forest City, Pa.

Iz mnogih pismenih zahval se razvidi, da največ bolnikov ozdravi ravno naš Dr. E. C. COLLINS M. I. On je edini kateri garantira za popolno ozdravljenje vseh bolezni naj si bode akutnih ali kroničnih (zastarelih).

Tajne spolne bolezni moške in ženske.

kakor zastrupljenje krvi: Sifilis — izdravi v kratkem času.

Zatoraj! Zakaj bolujete in trpite? Vse vaše bolezni trpljenja in rane točne opišite v svojem materinem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

Dr. E. C. Collins Medical Institute
140 West 34th Street,
New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja. Za tiste kateri želijo sami osebno priti v ta zdravniški zavod, je isti odprt od 9 ure zjutraj do 6. popoludne. Ob nedeljih in praznikih od 10. ure dopoludne do 1. popoludne.

**NAJEMNIK & VANA,
IZDELVALCA**
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St., Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultani in damski cigareti. **J. VOKOUN,**
544 Blue Island Ave.

Slika predstavlja zlato damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. \$14.00
Te vrste uro stank le.

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovenec in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Niže podpisani priporočam Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.

Vsek potujoči Slovenec dobro do C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in prisne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 237

Mirko Vadina
priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska tvrdka
Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potreščine.

Pozor rojaki!!!

Potupočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicago in drugim po okolici naznjam, da točim v svojem novourenim "saloonu" vedno sveže najfinje pijače - "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vladno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirane, vina in likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDEA, J.A. J. DUDENHOEFER, ANATI naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbrauega ječmema.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Kazraža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bodovali zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278 - 92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmrne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima labko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi.

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do edin prebavnosti. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborni prebavljanje.
Trdno zdravje.

To je zdravilo, kateremu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolzni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specijalitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.

Izgubljen raj.

Muhamed beg Ferma, bogat trgovec iz Tangerja, je imel za več dni opravka v Parizu. Da mu ne bo dolg čas, je vzel seboj tudi svoj harem, namreč tri svoje najmlajše žene in sužnjo Sulime. Beg Ferma se je mudil noč in dan po mestu, a žene je pustil v neki najeti hiši v najbolj pozabljennem delu Piriza. Ženam se je samota prisudila, s pomočjo Sulime so si priskrbile oblike, se začele sprehajati po mestu, ter si nakupovali razne stvari. Ko je Ferma za to zvedel, kupil je ključavnice, ter jih zaklenil. Sužnja pa jih je zopet rešila, da so se še znova sprehajata. Toda Muhamed je prišel pred časom domov, počakal neposlušne žene z golo sabljo ter jih hotel ubiti. Na vpitje žen je prihitela policija ter z veliko težavo premagala besnega Muhameda. Sedaj razgraja po zaporu, pariška občina pa ne ve, kaj naj napravi s haremom.

Dobro zdravilo.

Neki tiroški kmet je prišel v Balcon po zdravnika, naj bi šel k njegovemu bolni ženi. Ker je bil njegov dom daleč v gorjih, a zdravnik je imel v mestu mnogo bolnikov, ni mogel uslužiti kmetu prošnje, temveč mu je dal termometer ter mu naročil, naj ga položi ženi pod pazduho, da bo videl, kaj ima res vročino, nato pa mu naj pride povedat. Kmet je tako storil, a ker je ženi že drugi dan odieglo, ni šel zdravniku povedati, temveč je šel vprašati za račun šele čez dober teden, ko je imel ravno opraviti v mestu. Zdravnik je računal 2 K, obenem ga tudi vprašal za termometer. "Veste gospod zdravnik", je rekel Tirolec, ki je menda ni bil 40 let star, "tudi tisto cev bom kupil, ker ta je ženi najbolj pomagala."

"Sveti" zakon.

Med ogrsko aristokracijo zavzema knežja rodbina Odескальчи zelo odlično mesto. Dasi Odескальchi nimajo bogatstva, vendar je njihovo plemstvo zelo staro, vrhutega pa so pobožni, hoso Bogu in rimskemu papežu dogajljivi. Leta 1902. se je iz te rodbine princezinja Alinka Odескальchi poročila z navadnim ženjanom, graščakom Gustavom Koverjem. Pred poroko pa je moral srečni ženini svoji knežji nevesti pri notarju zapisati 300.000 K lot poročno darilo s pogojem, da se ta izplača ženi, ako bi se kdaj zakon ločil. In že po poldrugem letu je princezinja vložila tožbo na ločitev ženjona ter obenem zahtevala izplačilo 300.000 K. Za dokaz moževe nezvestobe je predložila več ljubavnih pisem, ki jih je neka utakarica pisala njenemu možu, a je pisma pridržala sluga ter jih izročil princezini. Možu pa se je posrečilo dokazati, da ga utakarica niti ne pozna, temveč je pisala pisma po naročilu sluge, a tega sta zato najela princezinja in njen knežji kralj. Pokazalo se je očitno, da so begačeli Odескальchi od začetka imeli pri tem zakonu po božjem namen, oskubiti plebječa za 300.000 K.

Benzacionalni izum Ismeta Zulfija.

Té dni je došpel v Osjak, Ismet Zulfij iz Sarajeva, ki je izumil uro, ki je ni treba nikdar naviti. Po večletnem delu se mu je posrečilo sestaviti tak mehanizem "perpetuum mobile" t.j. mehanizem večnega gibanja. O tej stvari je pisal že angleški filozof Bacon v svojem delu "Nuova Mantis" da se bo na podlagi prirodnih znanosti izdelala naprava, ki se bo večno gibala. S tem problemom so se bavili in se še havijo najrazličnejši ljudje, mnogi posvečajo temu problemu celo vse življenje. Mnogi učenjaki so trdili, da se ta problem nikdar ne bo rešil, ker je to absolutno in matematično nemogoče. A že pred enim letom se je pisalo, da je Angleški Strut izumil uro s pomočjo radija, ki teče 2 tisoč let, ker je pa ta uro stala 400 K, bi za prodajo ne imela posebne vrednosti. Ura Ismeta Zulfija je pa izdelana po drugem principu, in bo stala samo 10 K, da si to torej lahko vsakdo nabavi. Ta izum bo provzeli vsele svoje vrednosti in praktično sti epohalni preobrat v urarski industriji vsega sveta, ker bodo vse današnje ure izgubile svojo vrednost. Is-

met Zulfij je pred strokovnjaki tolmačil svoj izum; strokovnjaki so bili naravnost očarani od genialnosti tega izuma. Zulfij je dobil že sedaj več sijajnih ponudb, a se dosedaj še ni odločil za nobeno.

Kardinal Merry del Val.

papežev minister zunanjih del, je mož, ki hoče živeti samo v največjem luksusu. Dvorana Borgia v Vatikanu spada med najkrasnejše dvorane na svetu. Ta dvorana je umotov prve vrste in bi se vsele tega morala skrbno varovati. Kardinal Merry del Val pa je mnenja, da je ta prekrasna dvorana ravno dobra, da služi njemu za obednico. Prvi listi na svetu so ogorčeno protestirali, da se je iz dvorane napravila obednica, ali kardinal se ni zmenil za te ugovore. Neden vladar na svetu nimata take obednice, kakor kardinal Merry del Val, saj pa tudi noben vladar na svetu ne živi tako potratno, kakor ta kardinaliček. Rimski listi pišejo, da obedi kardinala Merryja prekašajo celo zgodovinsko slavne bankete, ki jih je prirejal Cesare Borgia. Prvi kuhar kardinalov ima na leto 30.000 K plače in vrh še posebne nagrade. Kaka potratnost vladavina v hiši kardinala Merry del Val, se razvidi iz tega, da so grofom, na razpolaganje smodke, po 10 K. Kardinal jih da delati v Havani, seveda iz najdobranjšega tobaka. Vsako smodko deneo, čim je zavita, v posebno skatljico iz brušenega stekla, da ostane sveža in ne izgubi svojega vonja. Lahko si je misliti, koliko milijonov mora s tako brezprimerno potratnostjo porabit kardinal Merry del Val. In kdo mu jih da? Tisti reže na duhu, ki polagajo svoje trdo prislužene krajcarje na oltar za maše in za očenaše, za misljone, za duše v vicih itd. itd.

Hudodelci v črnih suknjah.

V Ivovski višji deklilski šoli je odontni katehet oskrnil enajst deklilce, ko jih je izvabil v svojo pisarno poleg pretezo, da jim bo tam razložil, česar niso razumele v šoli. Skrunjenja se je udeležil tudi neki gimnazijski profesor, ki je podučeval na šoli. — Štiri deklilci so vsled tega poučevanja v blagoslovjenem stanju. Ker sta pa svinjarja hotela pregnati nasledke svoje pohotnosti, napravil je profesor tozadnji recept, ki ga je eno izmed teh deklilcev neslo v lekarno. — Lekarnik je začel deklilco izprševati, ker se mu zdela stvar sumljiva, in zvedel je kmalu, za kaj se gre ter naznani vso stvar policij.

— 23. marca se je vrisala v Inomostu kazenska razprava proti kooperatorju Francu Tiefenthalerju ki je bil šest let katehet v neki ondotni deklilski šoli. Celih šest let je ta božji, pravzaprav hudičevi namostenik ugancjal, razne svinjarje z deklilci v svojem stanovanju pa tudi v šoli med šolskim poukom. Tiefenthaler je bil zaradi posilstva, oskrumbe, navajanja k nepravnosti in prestopka proti javni moci obsojen na 5 let težke ječe. Ta dva slučaja naj bosta staršem v nov dokaz, v kiski nevarnosti so njihovi otroci, zlasti tisti deklilci, ki vzgojujejo takci katoliki duhovniki. Take deklilce so za celo svoje življenje izgubljene in propadajo vedno bolj in kdo drugi je kriv njihovega pada ne go tisti duhovnik, ki svojo pohotnost kroti na nedolžnih stvarcih!

Verska neumnost.

V cerkvi sv. Bilfanka, pri Ištu so za velikim altarjem naslikani in opisani razni "čudeži", med njimi je v treh slikah označen tudi sledeči čudež: Nekl delavec pada z visokega odra pri zgradbi nove hiše; sv. Bolifank, ki je menda že čkal na nearcijo, ga ujame v zraku, ga izpove, mu da odveso ter ga mazil s poslednjim oljem, potem ga pa izpusti zopet naprej proti zemlji, da si reže res srečno zlomi vrat. Take slike pač mrajo utrditi živo vero.

Župnik ustrelil tatu.

V Lvovu je župnik v neki cerkvi začel pri kradnji 27letnega Petra Sarišnika, ki je vrgel župnika na tla ter hotel zbelati. Župnik pa je ustrelil za njim ter ga zadel v srce.

DNEVNI KURZ.

100 krov avstr. velj. je \$20 50 Temu je pridobljeno 10 centov za poštnino.

Konklave l. 1903.

III.

Kot duhovnik je služboval 9 let v Tombolu kot kaplan, 9 let v Salcanu kot župnik, 9 let kot kanonik v Trevisu, 9 let kot škof v Mantovi. Dobro se mu v teh službah pač ni godilo. Ko je v Salcanu umrl župnik Bans, je postal Sarto njegov naslednik, župnik

Bansa je bil velik skopuh. Zapustil je 30.000 gld. denarja in testamenarno določil, naj se obresti tega denaria porabijo za podporo ubogim teologom v Trevisu. Škof v Trevisu ni hotel sprejeti te dedičnine, češ, da ni pravilno, odjeti ubogim sorodnikom rajnega župnika to zapuščino. Sarto je v testamentu našel dostavek da se sme v tem slučaju porabiti denar za balo revnih nevest. Začel se je pravdati in je zmagal. V farovju dobro zapisane neveste so dobile lepe dote, zapustnikov sorodniki pa nicaesar.

Kot kanonik v Trevisu je Sarto učkal brido razočaranje. Po smrti škofa Zinellija je vodil Sarto nekaj časa škofijo, a za škofa je bil potem imenovan neki mlajši kanonik. Sele nekaj let pozneje je postal Sarto škof in sicer v Mantovi.

Duhovščina mantovanske škofije je bila skrajno izpridena, demoralizirana in razvilita. Za duhovsko službo se sploh ni nihče menil a tudi ljudstvo je tako zančevalo kakor potepuhe. Sarto je v Mantovi pred vsem ustavil klerikalni list, in potem začel državljati duhovščino. Discipliniral jo je kmalu in četudi je ni mogel pravno poboljšati, jo je vsaj politično organiziral in napravil iz nje pripravno orodje za politično vojno ter je s tem orodjem socialistom, demokratom, republikancem in tudi liberalcem v znaten meri izpodkopal tla. Sarto je tudi ustanovil vse polno posojilnic, konsumnih in drugih društva, a največji del teh društev je bankerotiral na veliko škodo ljudstva in to je bil tudi vzrok, da vzhil vsemu Sartovemu prizadevanju klerikalizem v mantovanski škofiji vendar le ni mogel — zmagati. V priznanje za zasluge, ki si jih je Sarto pridobil kot organizator v Mantovi, je bil leta 1893. imenovan kardinalom.

Tudi kot patrijarh v Benetkah je bil Sarto vedno v prvi vrsti politični agitator in je za klerikalne politične namene žrtvoval tolke vsote, da je časih prišel celo v denarne stiske. — Tudi v beneški škofiji je snavol posojilnice, konsumna in druga društva a če je kako tako društvo prislo v zadrgo in je propadlo, ga ni to čisto nič ženitalo. V Benetkah je dosegel največji politični uspeh svojega življenja. Demokratje, republikanci in socialisti demokratje so se bili združili na skupen boj proti beneškemu županu Grimaldiju in ko se jim je posrečilo razkriti velike nereditosti v mestnem gospodarstvu, tedaj je bila njihova zmaga zagotovljena. Tu pa je patrijarh Sarto posegel vmes. Sklical je vse župnike in druge duhovnike v Markovo cerkev in jih osebno peljal na volilce. Ta dan je zmagal Grimaldo — klavrn naslednik ponosnih beneških patricijev, ki so dali republiki sv. Marka tri doze — s pomočjo patrijarha Sarta in njegovih 4000 volilcev in od tega dneva je Grimaldija na stranka v službi klerikalizma.

Za znanost se sedanj papež ni nikdar zanimal. V tem oziru je navaden kmetski župnik, ki o dogodkih v znanstvenem svetu ničesar ne ve.

Tudi za umetnosti se je zanimal sedanji papež vedno le tolko v kolikor služijo v cerkvene namene. Značilno je, da je glede cerkvenega petja že kot patrijarh v Benetkah za svojo škofijo vse to odredil, kar je kot papež zaupal za vse škofije.

Značilen za sedanjega papeža je naslednji dogodek:

L. 1895. je bila v Benetkah velika mednarodna umetniška razstava. Na otvoritev je bil povabilen tudi patrijarh, ki je tudi prišel, si ogledal razstavo in naslednji dan — prepovedal duhovščini obiske te razstave, češ da je slikar, ki je našlikal najimenitnejšo podobo te razstave — svinjar. — Vsele to patrijarhe preprevedi je seveda vse drvelo v razstavo. Slikar ti ali anarchisti.

Grosso, ki je prvi dan bil pripravljen svojo sliko prodati za 25.000 frankov, jo je drugi dan prodal za 100.000 frankov.

(Dalje prihod.)

Od katere strani preti nevarnost nevarnosti.

Zadnji napad ultramontanskih črnuharjev v nemškem državnem zboru je še v živem spominu. S sveto gorečnostjo so farizejsko se pritoževali češ sistematičen propad nevarnosti, ki provzročuje "Simplizissimus" in "Jugend" s tem, da prinaša raznovrstne slike, ki kažejo dogodnice klerikalnih pregrah.

A ravno te dni pa so "Kristovi poslanci" izdali neko "ogledalo vesti" za otroke, in ta nam dokazuje kdo pospešuje nevarnost.

To "ogledalo vesti" se izdaja po cerkvenem dovoljenju iz Dortmundu in je tiskano v tiskarni bratov Gillesen. Ko je to "ogledalo" izšlo je dortmundski list obsojal, to početje in ultramontanci so grozili s tožbo. Vendar prišlo ni do tožbe pa je zginilo "ogledalo vesti".

Ni pa dolgo trajalo, ko je to "ogledalo" zopet prišlo na svitlo in je dočelo za devet in desetletne otroke, ki se pripravljajo k prvi spovedi.

Kaj : — to 'ogledalo' pravi, kako uči otroke k izprševanju vesti?

10 letni otrok mora razven drugih stvari še na to odgovarjati:

Proti šesti in deveti zapovedi (Presestovanje): "Sem prešestoval, sam z drugimi". 'Sem nečiste besede izgovarjal'.

"Sem nečiste besede govoril".

"Sem nečiste djanja gledal."

"Sem imel nečiste misli."

Od teh stvarev mora toraj otrok z duhovnom govoriti.

In če desetleten otrok teh vprašan, ne zapade in ne razume, kaj se potem od njega zahteva?

Duhoven se potem s tem pomaga, da otroku nadrobno in široko grehe razlagata, in s tem otroka opozori na stvari, o katerih do sedaj otročja nujnost niti vedela ni.

In naravno je pa, da se s tem v otročjem srcu zasadí kal nenevnosti, ki vodi do pregrešnega življenja. — Zatorej, če se hoče obvarovati nevarnost, potem naj se poprime sredstva, ki bi ultramontansko manjšo o pozvezovanju pregh pri otrocih, preprečilo. —

Novi svetniki!

Kolika sreča bodo poplavila katališki svet v kratkem dejstvu se posnetima iz "Sendbote des heiligen Antonius von Padua" (Sel sv. Antona Padovanskega) kateri prinaša vest da bodo katališki svet osrečen z novimi svetniki, ki se rekrutirajo iz reda sv. Frančiška in za katere je merodajni proces vše uveden.

Svetnikom bo razglašenih 6, a zvezlicanim pa nič manj, kakor 59 čakancev.

Na listi procesa pa je mnogobrojno število "pobožnih" kateri pa menda ne bodo še imeli sreče biti svetniki ali zvezlčani in najbrže bodo moralni še dalje časa čakati 'svete' volje 'nezmotljivega' papeža.

Da sedaj več čakancev ne "avančira" "gfrajterjem all celo koprolom" je krivo to, da je premalo zaloge v blagajni fonda svetnikov.

Gotovo to ne gre tako po centi, in tak "špat" je jako drag.

Našim bralecem bode vše iz prejšnjih časov znano, ko smo v nekem članku povedali, koliko da stane eno svetnisko razglasenje, kajti vsaki od "svetega očeta" pa do "tajnega dvornika" zahteva še precejšnjo "Smirovino" katero se mu mora odšteti v svitilih ceinkih.

Zatorej predragi bralec, če hočeš postati svetnik potrdi se vše sedaj na tem vesoljnem svetu ter prihrani si še precejšnji žakejšek cekinov, kajti s tem odvrneš glavno nadlogo pri Tvojem "avančiranju" na drugem svetu. —

Pozna sreča.

V Lvovu je vpokojeni sodni svetnik Ljubin Bojarski dva dni pred svojo smrtjo zadel glavni dobitek 200.000 K. V poroki je odredil, da se ves denar naloži za ustanove šolski mladini s pogojem, da so učenci "dobri kristiani", nikakor pa ne smejo biti socialisti.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, -4th St. San Fran. Cai. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditini najfinje unisce smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH.

San Francisco, Cal.

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografični ateljej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

8141 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Telefon urada

Main 39,

Telefon stanovanja

228-Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, III.

Se priporoča tu živečim Slovancem. Urad ima nad Straussovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vložen je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.

STARNA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPOL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,000 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se lădejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Zastonj dobitke

Veliko sliko, nako naravnosti dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. May,

570 W. 18. Str.

Dobro delo, zmerne cene.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9, zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskuje torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.
320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztira glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebno pa v Avstro-Ogrski in Združljavah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedičnine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicago.
Ill. 657 W. 18 Str., ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Zatopstvo podjetja spravlja na njeno podjetje.

Cemu pustiš od nevednih zobotzdravnikov izdirati sveče, močoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zlatiti s zlatom ali srebrrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobotzdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Colorado Slovi Po Svoji Rodovitosti

NAJUGODNEJŠA VOŽNJA

V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

vožnja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitnejša dežela pod solncem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Znižane vožnje cene dne 7. aprila 1900.

Pišite po vožnje listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A. R. C. NICHOL, General Agent
Denver, Colo. 242 Clark Str., Chicago.

Znižane cene za Naseljence

Samo \$2.00 več kot v eno stran za tje in nazaj.</